

Warszawa, dnia 5 czerwca 2009 r.

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W WARSZAWIE

ul. Filtrowa 57, 00-950 Warszawa

Tel. 444 - 57 - 72

Fax 444 - 57 - 62

P/09/107

LWA-410-17-03/09

Pan
Mirosław Milewski
Prezydent Miasta Płocka

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Miasta Płocka (zwanym dalej Urzędem) w zakresie funkcjonowania systemu dodatków mieszkaniowych w latach 2006 – 2008.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 22 maja 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezydentowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację przez Urząd zadań dotyczących funkcjonowania systemu dodatków mieszkaniowych, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

W ocenie NIK struktura organizacyjna Urzędu dostosowana była do wykonywania zadań w zakresie prawidłowego przyznawania i wypłacania dodatków mieszkaniowych.

W okresie objętym kontrolą wydatki na wypłatę dodatków mieszkaniowych wyniosły 18.938,5 tys. zł, z tego w 2006 r. – 6.950,3 tys. zł (96,6 % planu po zmianach), w 2007 r. –

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

6.530,5 tys. zł (98,9 % planu po zmianach), i w 2008 r. – 5.457,7 tys. zł (98,3 % planu po zmianach). Zmniejszenie wydatków spowodowane było malejącą liczbą wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego. W 2006 r. do Urzędu wpłynęło 7.876 wniosków, na podstawie których wydano 7.503 decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego, w 2007 r. na podstawie 6.716 wniosków wydano 6.351 takich decyzji, a w 2008 r. wpłynęło 5.535 wniosków, na podstawie których wydano 5.198 decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego.

Wysokość dodatku mieszkaniowego, łącznie z ryczałtem na zakup opału, przyznawano w wysokości i w sposób wyliczony zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych² oraz z uchwałą Rady Miasta Płocka Nr 654/XXXVII/05 z dnia 22 lutego 2005 r. w sprawie podwyższenia wysokości wskaźnika procentowego określającego maksymalną wysokość dodatku mieszkaniowego tj. na poziomie 90 % wydatków przypadających na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu mieszkalnego lub 90 % faktycznych wydatków ponoszonych na lokal mieszkalny, jeżeli powierzchnia tego lokalu jest mniejsza lub równa normatywnej powierzchni.

Analiza 60 spraw dotyczących dodatków mieszkaniowych wykazała, że wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz deklaracje o wysokości dochodów sporządzane były na formularzach określonych w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych³. Do wniosków dołączano kopie dokumentów poświadczające zgodność z oryginałem.

W trzech z 60 analizowanych spraw stwierdzono nieprawidłowe weryfikowanie danych:

- w dwóch przypadkach dane o dochodach zawarte w deklaracjach dotyczyły również miesiąca złożenia wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego, co było niezgodne z art. 7 ust. 1 ustawy. Powyższe nie wpłynęło na wysokość przyznanych dodatków mieszkaniowych;
- w jednym przypadku (decyzja nr 003150/2006 z dnia 16 czerwca 2006 r.), błędnie zweryfikowano dochody gospodarstwa domowego w wyniku czego zawyżono wypłacony dodatek mieszkaniowy o łączną kwotę 20,76 zł.

O nieprawidłowej weryfikacji danych zawartych we wnioskach o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz w deklaracjach o wysokości dochodu gospodarstwa domowego

² Dz. U. nr 71, poz. 734 ze zm.

³ Dz. U. Nr 156, poz. 1817 ze zm.

świadczy również wynik analizy 11 ze 164 odwołań wnioskodawców od decyzji Urzędu w sprawie dodatku mieszkaniowego. Stwierdzono, że w 4 badanych sprawach nieprawidłowo przeprowadzono weryfikację:

- w decyzji nr 006017/2006 z dnia 12 października 2006 r. o przyznaniu dodatku mieszkaniowego przyjęto dochód wnioskodawcy bez odliczenia kosztów jego uzyskania oraz składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe, co stanowiło naruszenie art. 3 ust. 3 cyt. ustawy. Uwzględniając odwołanie decyzją z dnia 2 listopada 2006 r. zwiększono dodatek mieszkaniowy o kwotę 35,54 zł do wysokości 157,87 zł miesięcznie;
- w decyzji nr 003858/2007 z dnia 25 lipca 2007 r. o odmowie przyznania dodatku mieszkaniowego nie uwzględniono wydatków wnioskodawcy związanych z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości, co stanowiło naruszenie § 2 ust. 1 pkt 2 wymienionego rozporządzenia. Uwzględniając odwołanie decyzją z dnia 16 sierpnia 2007 r. przyznano dodatek mieszkaniowy w wysokości 42,50 zł miesięcznie;
- w decyzji nr 002532/2008 z dnia 10 czerwca 2008 r. o przyznaniu dodatku mieszkaniowego błędnie przyjęto miesięczne wydatki za energię ciepłą. Uwzględniając odwołanie decyzją z dnia 17 czerwca 2008 r. zwiększono dodatek mieszkaniowy o kwotę 64,29 zł do wysokości 112,71 zł miesięcznie;
- w decyzji nr 002792/2008 z dnia 26 czerwca 2008 r. o odmowie przyznania dodatku mieszkaniowego nie uwzględniono orzeczenia o niepełnosprawności wnioskodawcy, uprawniającego do powiększenia powierzchni normatywnej lokalu, co stanowiło naruszenie art. 5 ust. 3 cyt. ustawy. Uwzględniając odwołanie decyzją z dnia 2 lipca 2008 r. przyznano dodatek mieszkaniowy w wysokości 59,12 zł miesięcznie.

Koordinacja prac związanych z przyjmowaniem wniosków o dodatek mieszkaniowy oraz podejmowanie decyzji we wszystkich sprawach z tym związanych należy do obowiązków Koordynatora Zespołu d.s. Dodatków Mieszkaniowych.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z uchybieniami ocenia przeprowadzanie wywiadów środowiskowych. W okresie objętym kontrolą również w niedostatecznym stopniu korzystano z możliwości przeprowadzenia wywiadu środowiskowego. W wystąpieniu pokontrolnym NIK z dnia 30 kwietnia 2003 r. wnioskowano m.in. o wykorzystanie, w większym stopniu, instytucji wywiadu środowiskowego – wskazując, że w 2002 r. przeprowadzono tylko 44 wywiady środowiskowe, co stanowiło zaledwie 0,6 % rozpatrzonych wniosków. Ustalono, że w latach 2006-2008 wskaźnik przeprowadzonych wywiadów środowiskowych w relacji do rozpatrzonych wniosków utrzymywał się nadal na

poziomie ok. 0,6 % rocznie. Zdaniem NIK, na konieczność zwiększenia ilości wywiadów środowiskowych wskazuje fakt, że w wyniku 116 wywiadów przeprowadzonych w latach 2006-2008 w 28 przypadkach (24,1 %) wydano decyzję o odmowie przyznania dodatku mieszkaniowego.

W wyniku analizy 30 wywiadów środowiskowych stwierdzono, że w 20 przypadkach Urząd nie dotrzymał 14-dniowego terminu na jego przeprowadzenie, przekraczając go od 1 do 39 dni, co było niezgodne z § 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 27 grudnia 2001 r. w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadu środowiskowego, wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu⁴. Wywiady były dokumentowane zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 1 do wymienionego rozporządzenia. W trakcie wywiadów pobierano od wnioskodawców lub innych członków gospodarstwa domowego oświadczenia o stanie majątkowym. W jednym przypadku nieprawidłowo udokumentowano przeprowadzenie wywiadu środowiskowego (sprawa nr 4658/2006), bowiem kwestionariusz nie zawierał uwag i wniosków oraz nie został podpisany przez osoby go przeprowadzające.

W okresie objętym kontrolą wywiady środowiskowe przeprowadzało 7 pracowników, jednak jeden z nich nie posiadał stosownej legitymacji, co było niezgodne z § 4 wymienionego rozporządzenia.

NIK pozytywnie z uchybieniami ocenia wydawanie decyzji administracyjnych w zakresie dodatku mieszkaniowego. Analiza 60 decyzji, w tym 45 decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego i 15 decyzji o odmowie przyznania dodatku wykazała, że wydawane były one, stosownie do art. 7 ust. 1a ustawy, przez osoby upoważnione przez Prezydenta Miasta Płocka oraz, że zawierały dane określone w art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁵. Dodatki przyznawano osobom spełniającym wymogi określone w art. 2 ustawy o dodatkach mieszkaniowych.

Stwierdzono jednak, że w 5 sprawach (stanowiących 11 % badanych decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego) dodatek przyznano z opóźnieniem jednego miesiąca w stosunku do terminu określonego z art. 7 ust. 5 cyt. ustawy. Ponadto w przypadku decyzji nr 1987/2008 z dnia 24 czerwca 2008 r., pomimo nieprzeprowadzenia postępowania wyjaśniającego, wydano ją po upływie 59 dni od daty wpływu wniosku o przyznanie dodatku

⁴ Dz. U. Nr 156, poz. 1828

⁵ Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

mieszkaniowego, tj. niezgodnie z terminem określonym w art. 7 ust. 7 ustawy oraz w art. 35 § 1 Kpa.

Analiza 11 odwołań od decyzji w sprawie dodatku mieszkaniowego wykazała również, że w decyzji nr 002616/2008 z dnia 20 czerwca 2008 r. o odmowie przyznania dodatku mieszkaniowego, niezgodnie z danymi zawartymi we wniosku, zaniżono kwotę wydatków mieszkaniowych. Uwzględniając odwołanie decyzją z dnia 3 lipca 2008 r. przyznano dodatek mieszkaniowy w wysokości 111,04 zł miesięcznie.

Stwierdzono, że w przypadku zaległości w regulowaniu czynszów Urząd wydawał decyzje o wstrzymaniu wypłaty dodatków mieszkaniowych. W latach 2006 – 2008 w związku z nieuregulowaniem zaległości wygasło 197 decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego.

Dodatki mieszkaniowe były wypłacane zarządom domów lub osobom uprawnionym do pobierania należności za lokal mieszkalny, w terminie do dnia 10 każdego miesiąca z góry, tj. zgodnie z art. 8 ust. 1 cyt. ustawy.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Prawidłowe weryfikowanie danych zawartych we wnioskach o przyznanie dodatku mieszkaniowego i w deklaracjach o wysokości dochodów gospodarstwa domowego.
2. Korzystanie w szerszym zakresie z prawa do przeprowadzania wywiadów środowiskowych.
3. Terminowe przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i prawidłowe sporządzanie kwestionariuszy z przeprowadzonego wywiadu.
4. Przyznawanie dodatku mieszkaniowego od miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana Prezydenta o przesłanie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Prezydentowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji NIK.